



A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה דף ד of ר"ה מסכת ר

Some of the topics we will learn about today include:

A continuation from the previous daf about the discussion regarding King Koresh, also known as דריש, and his changing attitude towards the Jews.

A discussion about ר"ה לרגלים, and the ramifications in Halacha regarding Nissan being לרגלים ר"ה.

King Koresh, also known as דריש and his changing attitude towards the Jews

**באחד בניסן
ראש השנה לרגלים**

B The איסור of תאחר, and a five way machlokes as to how much time must elapse before one is עובר this לאו

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

בל תאחר

If one makes a pledge to bring a קרבן or another נדבה to the Bais HaMikdash, he may not delay fulfilling the pledge. Most hold that if three Yomim Tovim pass from the time he makes his pledge without the pledge being fulfilled, he has transgressed the לאו of לשלמו. There is a machlokes in our gemara as to how to properly calculate these 3 רגלים, in order to be in violation of this איסור.

תפסת מרובה לא תפסת

If you have two options to choose from - a larger amount and a smaller amount, you should choose the smaller amount, as the smaller amount is included in the larger amount. This concept is mentioned several times in Shas, and the rishonim have various ways of explaining this in Halacha.

A five way machlokes on the איסור of בל תאחר

בל תאחר

תפסת מרובה לא תפסת

C פז"ר קש"ב
This is a mnemonic, a Roshie Taivos, for the six items in which שמיני עצרת is a distinct and separate Yom Tov from Sukkos. They are:

פייס - A different team is chosen to do the עבודה on Shemini Atzeres and not the regular משמרות that performed the avoda on Sukkos.

זמן - There is a requirement of reciting שהחיינו for שמיני עצרת
רגל - Shemini Atzeres has its own name and is not referred to as the Yom Tov of סוכות

קרבן - The holiday of שמיני עצרת has its own special קרבן, separate from the holiday of Sukkos.

שירה - The holiday of שמיני עצרת has its own special שירה sung by the לויים in the Bais Hamikdash.

ברכה - A special ברכה is recited on behalf of the king on שמיני עצרת

פז"ר קש"ב

**פייס - זמן - רגל
קרבן - שירה - ברכה**



1 So let's review.....

We had learned on the previous daf that King כורש had previously been a righteous king and then he soured in his righteousness. The gemara now examines this point.

מתקיף לה רב כהנא ומי החמיין

Did כורש in fact fall from his righteous status ?
והכתיב

The pasuk states that King Koresh sent a message as follows:
ומה חשחן ובני תורין ודכרין ואמרין לעלון לאלה שמיא
Whatever is needed by the Jews, cattle and goats and lambs to offer as a sacrifice to HaShem

אמר לו רבי יצחק: רבי, מטונך

Rav Yitzchak answered, from these very pesukim that you brought, one can see where כורש seemed to be less than righteous, as he added in his message:
די להון מהקרבין ניוחחין לאלה שמיא ומצלין לחיי מלכא ובנוהי
...In order that you should offer pleasant sacrifices to HaShem, and that you should also pray for the success of the King and his family..

Which seemed to show that Koresh had personal motives as well.

2 The gemara asks:

ומאן דעבד הכי לאו מעליותא היא
Is that such a bad thing?

But we learned in a Braisa...

האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה בה לחיי עולם הבא
הרי זה צדיק גמור

One who pledges money to צדקה and adds, that in the merit of this צדקה my sons should be blessed, or that I should be zoche to חיי עולם הבא, is considered a צדיק גמור, meaning such actions do not detract from one's merits.

3 The gemara answers:

לא קשיא כאן בישראל כאן בעובדי כוכבים

As Rashi explains:

If a Jew makes such a statement, and in the end his Tefilla is not answered, he will not be מוהרהר after the מדות of מידות, but rather will attribute it to his own shortcomings. Therefore, this is an acceptable practice for a Jew. However, a non-Jew, who does not possess proper faith, and if his tefilla is not fulfilled, will be filled with claims against Heaven, therefore, this is not a practice viewed favorably for a non-Jew.

1 King כורש had been a righteous king and then he soured

אמר לו רבי יצחק

רבי - מטונך

from these very pesukim
one can see where כורש
was less than righteous

די להון

מהקרבין ניוחחין

לאלה שמיא

ומצלין לחיי מלכא

ובנוהי

This shows that Koresh had
personal motives as well

מתקיף לה רב כהנא

ומי החמיין

ומה חשחן

ובני תורין

ודכרין ואמרין

לעלון לאלה

שמיא



2 ומאן דעבד הכי לאו מעליותא היא

האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני
ובשביל שאזכה בה לחיי עולם הבא
הרי זה צדיק גמור

3 לא קשיא
כאן בישראל - כאן בעובדי כוכבים

If his Tefillos are
not answered,
he will be מוהרהר
after the מדות of מידות

Even if his Tefillos
are NOT answered,
he will NOT be מוהרהר
after the מדות of מידות



4 The gemara then goes on to give two more sources that show how Korash soured

One

He built the Bais Hamikdash in way that would allow him to easily destroy it if need be

Two

He kept a שגל - a dog as a companion for immoral purposes

4 The gemara then goes on to give two more sources that show how Korash soured

One

He built the Bais Hamikdash in way that would allow him to easily destroy it if need be

Two

He kept a שגל - a dog as a companion for immoral purposes

5 The gemora then returns to discuss the next statement in the mishna - that Rosh Chodesh Nissan is the ר"ה לרגלים.

אמר רב חסדא רגל שבו ראש השנה לרגלים

To which Rav Chisda clarifies

The Yom Tov which occurs in the month of Nissan, namely the Yom Tov of Pesach, is the ר"ה לרגלים

And...

נפקא מינה לנודר למיקם עליה בבל תאחר

With the halachic ramification being to determine when someone had violated the איסור of תאחר, if they have not paid their pledges that they have made previously.

And our mishna follows the opinion of Rebbe Shimon.

As we have learned in a Braisa:

דתניא אחד הנודר ואחד המקדיש ואחד המעריך כיון שעברו עליו ג' רגלים עובר בבל תאחר

The Tana Kamma holds any type of pledge made by someone should be paid within 3 Yomim Tovim, however, ר"ש אומר ג' רגלים כסדרן וחג המצות תחילה

According to Reb Shimon the 3 Yomim Tovim must be in order, beginning from Pesach - and it is in this regard that our Mishna states that Nissan is Rosh HaShana לרגלים.

5 באחד בניסן ראש השנה לרגלים
אמר רב חסדא רגל שבו ראש השנה לרגלים

נפקא מינה
לנודר למיקם עליה
בבל תאחר

דמנא
אחד הנודר ואחד המקדיש ואחד המעריך

כיון שעברו עליו ג' רגלים כסדרן
וחג המצות תחילה

כיון שעברו עליו ג' רגלים
עובר בבל תאחר

6 The gemora then sites a breisa that expands on this machlokes.

ת"ר חייבי הדמין והערכין החרמין וההקדשות חטאות ואשמות עולות ושלמים צדקות ומעשרות בכור ומעשר ופסח לקט שכחה ופאה כיון שעברו עליהן שלשה רגלים עובר בבל תאחר

All of the above items are included in the איסור of תאחר, and one is liable once three Yomim Tovim have passed after the pledge is made.

6 תנו רבנן חייבי הדמין והערכין החרמין וההקדשות חטאות ואשמות עולות ושלמים צדקות ומעשרות בכור ומעשר ופסח לקט שכחה ופאה



Rosh Hashana 4 - 4